

WAAR MOET DIE SUBSIDIE GEBOEKT WORDEN?

Onjuiste boekingsmethodes van Stichtingen en Verenigingen

Door Ferdie Mooijman

Als accountant heb ik ervaren dat veel kleine Stichtingen en Verenigingen jaarrekeningen opstellen die niet deugen. Ze voldoen niet aan de wettelijke voorschriften en richtlijnen titel 9 Boek 2 BW en richtlijn 640.

In dit artikel wordt ingegaan op die ondeugdelijkheden: wat wordt niet goed verwerkt op de Balans, wat niet op de Staat van Baten en Lasten en hoe zou het wel moeten?

Allereerst wordt beschreven wat er is te verwachten op een Balans en op een Staat van Baten en Lasten. Vervolgens wordt aan de hand van een voorbeeld beschreven hoe volgens drie verschillende methodes een subsidie kan worden verwerkt in de jaarrekening. Uitgelegd zal worden welke van deze methodes in overeenstemming is met de voorschriften.

Wat staat op een Balans en wat op een Staat van Baten en Lasten?

De balans van een Stichting of Vereniging is een momentopname per 31 december. Op de debetzijde zijn de bezittingen vermeld en op de creditzijde staan de schulden. Het totaal van de bezittingen minus de schulden is het eigen vermogen.

De Staat van Baten en Lasten geeft de activiteiten weer over een periode, zoals verkregen opbrengsten en gemaakte kosten. Hieruit blijkt wat de Stichting of Vereniging allemaal heeft gedaan gedurende het jaar.

Voorbeeld

Een Stichting krijgt in november 2011 een subsidie van € 300.000 van de overheid via de bank voor een promotieproject. In 2012 zal dit geld worden besteed door de Stichting aan het gesubsidieerde project.

Hoe deze subsidie financieel te verwerken op de Balans en Staat van Baten en Lasten in de twee jaren?

Er zijn verschillende methodes gangbaar; alleen de derde is correct.

Methode 1

Als het geld is ontvangen wordt de toename van het banksaldo geboekt in november 2011 (debet bank) en credit (als opbrengst) op de Staat van Baten en Lasten.

In 2012 wordt het geld uitgegeven. Dan wordt het geboekt als afname van het banksaldo (credit bank) en debet op de Staat van Baten en Lasten als kosten van het project.

Als er op deze wijze wordt verwerkt, zal een gebruiker van de jaarrekening kunnen concluderen dat 2011 een goed jaar was, aangezien de opbrengsten relatief hoog waren en de kosten laag. Terwijl het jaar 2012 een beroerd jaar was, omdat de kosten hoog waren en de opbrengsten laag. Deze methode vindt de wetgever niet wenselijk!

Methode 2

Net als bij 'methode 1' wordt de toename van het banksaldo geboekt in november 2011 (debet bank). Het ontvangen bedrag wordt geboekt op de balans als reservering voor het project (credit bestemmingsfonds voor het project).

In 2012 wordt de afname van het banksaldo geboekt (credit bank). Ook het bestemmingsfonds van het project wordt afgeboekt (debet bestemmingsfonds voor het project).

Volgens deze methode wordt er niet geboekt op de Staat van Baten en Lasten, waardoor er een onjuist beeld ontstaat van de activiteiten van de Stichting. Er zijn geen opbrengsten en kosten!

Methode 3

Deze methode is een combinatie van de eerste twee methodes. Net als bij methode 1 wordt de toename van het banksaldo geboekt in november 2011 (debet bank). Credit op de Staat van

Baten en Lasten worden de subsidiebaten als opbrengst geboekt. Vervolgens wordt op de Staat van Baten en Lasten onder de streep, na het totaal van opbrengsten en kosten, gecorrigeerd. Het exploitatieresultaat wordt verlaagd en dit bedrag wordt credit geboekt op de balansrekening bestemmingsfonds voor het project.

De Staat van Baten en Lasten geeft dus alle opbrengsten en onder de streep wordt gecorrigeerd. Per saldo daalt het exploitatieresultaat!

In 2012 moeten de kosten worden geboekt en de afname van het banksaldo. Er zijn dus hoge kosten en geen opbrengsten. Onder de streep vindt een correctie plaats. Het exploitatieresultaat wordt verhoogd en dit bedrag wordt debet geboekt op de balansrekening bestemmingsfonds voor het project.

Per saldo stijgt het exploitatieresultaat!

Met deze derde methode wordt bereikt dat alle opbrengsten en kosten via de Staat van Baten en Lasten gaan. Dit geeft een getrouw beeld van de activiteiten van de Stichting. Via het bestemmingsfonds voor het project wordt bereikt dat het uiteindelijke resultaat geen rare schommelingen laat zien in de verschillende jaren. Ook de balans geeft inzicht in de verplichtingen.

Als de subsidie op deze wijze is verwerkt, wordt voldaan aan wettelijke regelingen.

Methode 3 schematisch:

<i>Balans 31 december 2011</i>				<i>Staat van Baten en Lasten over 2011</i>	
Bank	300.000	Eigen vermogen	0	Subsidie	300.000
		Bestemmingsfonds	300.000	Lasten	<u>0</u>
				saldo	+300.000
				Mutatie	
				bestemmingsfonds	<u>-300.000</u>
				Exploitatiesaldo	0

<i>Balans 31 december 2012</i>				<i>Staat van Baten en Lasten over 2012</i>	
Bank	0	Eigen vermogen	0	Subsidie	0
		Bestemmingsfonds	0	Lasten	<u>300.000</u>
				saldo	-300.000
				Mutatie	
				bestemmingsfonds	<u>+300.000</u>
				Exploitatiesaldo	0

Als de plannen van de regering doorgaan dan moeten stichtingen vanaf 2014 de jaarrekeningen openbaar gaan maken. Het lijkt mij dan wel belangrijk dat deze goed zijn.

Duizelt het u een beetje? Dan kunt u via de mail contact opnemen met ondergetekende.

Drs. F.L.M. Mooijman RA is openbaar accountant en verbonden aan het lectoraat Public Management van de Haagse Hogeschool.

f.l.m.mooijman@hhs.nl

Hij schreef dit stuk op persoonlijke titel.